

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВАРМІНСЬКО-МАЗУРСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ (ПОЛЬЩА)
УНІВЕРСИТЕТ ВИЩА ШКОЛА БІЗНЕСУ (ПОЛЬЩА)
УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ В БРАТИСЛАВІ (СЛОВАЧЧИНА)
УНІВЕРСИТЕТ ПРИКЛАДНИХ НАУК (НІМЕЧЧИНА)
УНІВЕРСИТЕТ ГЕНУЇ (ІТАЛІЯ)
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЛЬВІВСЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ОДЕСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

**ЕКОНОМІКА ПІДПРИЄМСТВА:
СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ**

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
ДВНАДЦЯТОЇ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-
ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
(8 вересня 2023 р.)

*Кафедра економіки підприємства та організації підприємницької
діяльності
Одеса-ОНЕУ
2023*

УДК 334.716 (043.2)
Е 40

Матеріали конференції публікуються в авторській редакції

Укладачі:

Грінченко Р.В. – доктор економічних наук, доцент;
Кошельок Г.В. - доктор економічних наук, доцент.

Економіка підприємства: сучасні проблеми теорії та практики: Матеріали дванадцятої міжнар. наук.-практ. конф., 8 вересня 2023 р. Одеса: ОНЕУ, 2023. 671 с., ілл.

Для здобувачів економічних спеціальностей, викладачів, аспірантів і докторантів вищих навчальних закладів, підприємців і працівників управлінської діяльності підприємств та організацій.

© Одеський національний економічний університет, 2023

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. ПРОБЛЕМИ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ПРОДУКЦІЇ ТА КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	Стор.
Бойко І.А., Скригун Н.П. ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНОСТІ БРЕНДУ В МАРКЕТИНГОВИХ КОМУНІКАЦІЯХ	21
Бутко Б.О., АНАЛІЗ КОНКУРЕНТНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ВИСОКОТЕХНОЛОГІЧНИХ ПІДПРИЄМСТВ	23
Вишневецький О.С., Божик М.С. ВЕЛИКІ ДАНІ ЯК ФАКТОР ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ МАЛИХ ПІДПРИЄМСТВ	25
Гойдаш Ю.Р., Тетерін О.А. ПРОБЛЕМИ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ВІЙНИ	27
Gorlova O., Zawieska J. ISO 14001 IN THE CONTEXT OF STAFF INVOLVEMENT IN THE ENVIRONMENTAL ACTIVITIES OF THE ORGANIZATION	29
Гунька Б.В., Процак К.В. ОСОБЛИВОСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ТА КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ	31
Гусак Д.А. ПОНЯТТЯ МІЖНАРОДНОЇ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ВІТЧИЗНЯНИХ ЕКСПОРТООРІЄНТОВАНИХ ПІДПРИЄМСТВ	33
Дикань О.В., Бела О.О. ЗВ'ЯЗОК СОЦІАЛЬНО ВІДПОВІДАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	35
Зеркіна О.О. ТЕНДЕНЦІЇ І ПРОБЛЕМИ ВІТЧИЗНЯНОГО ЗЕРНОВОГО РИНКУ	37
Калачевська Л.І., Дубович Р.К. МОТИВАЦІЯ ТА СТИМУЛЯЦІЯ ПЕРСОНАЛУ ЯК КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНИЙ ФАКТОР ПІДПРИЄМСТВА	39
Кравчук Д.І., Янковий О.Г. МЕТОДИ УПРАВЛІННЯ ТА ОЦІНЮВАННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ КОМПАНІЇ	42
Кувіка Г.О. МЕНЕДЖМЕНТ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ СФЕРИ ГОСТИННОСТІ	44
Kuts O., Verbytskyi S., Patsera N. RFID TECHNOLOGY AS A RELIABLE TOOL FOR ENSURING THE QUALITY OF AGRI-FOOD PRODUCTS WITHIN TRACEABILITY SYSTEMS	47
Лихоманов М.В. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ХІМІЧНИХ ПІДПРИЄМСТВ ВІДБОРОМ КАНДИДАТІВ ВИРОБНИЧИХ ПРОФЕСІЙ	49
Літвінов О.С., Бондарчук О.Г. ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ЦИФРОВОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ ПІДПРИЄМСТВА	51

Грінченко Р.В., Мисаков В. ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИЦТВА У ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАДАХ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСТІ	593
Завгородня М.Ю. СТРАТЕГІЧНИЙ АНАЛІЗ ЗОВНІШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ	595
Ishchuk M.A. CUSTOMS POLICY VS. SHADOW ECONOMY: IMPLICATIONS FOR UKRAINIAN ENTERPRISES	597
Качан О.Є. ЧИННИКИ РИНКОВОГО СЕРЕДОВИЩА ТА ЇХ ВПЛИВ НА ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ ТОРГІВЛІ	599
Koshelok H., Krukowski K. STATE OF ENTREPRENEURSHIP IN UKRAINE IN WARTIME	601
Koshelok H., Grzybowska-Brzezinska M. CURRENT STATE OF ENTREPRENEURSHIP IN UKRAINE	603
Кошельок Г.В., Raczynska M. ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ТРУДОВИХ РЕСУРСІВ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ	605
Красняк О.П. ПРИЙОМИ І МЕТОДИ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКИМИ РИЗИКАМИ	607
Кузнецова К.О. Ченуша О.С. БРЕНД КРАЇНИ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЇЇ ПОЗИЦЮВАННЯ НА МІЖНАРОДНОМУ РИНКУ	609
Кіндзерський В.В. Остапенко С.В. ВПЛИВ ЗОВНІШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ	611
Лозовий Т.І. СТРУКТУРИЗАЦІЯ: ВІТЧИЗНЯНОГО РИНКУ ТА ПРОБЛЕМИ ОБІГУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ	613
Любохинець Л.С., Танасієнко В.П. ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ЛОГІСТИЧНИХ ЛАНЦЮГІВ В УМОВАХ ВІЙНИ	615
Олейнікова Л.Г., Лепьохін О.В. НАЦІОНАЛЬНИЙ ТА НАДНАЦІОНАЛЬНИЙ РІВЕНЬ ВИКОРИСТАННЯ ПОДАТКОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ	617
Перепьолкіна О.О. ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЇ ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ В ПОВОЄННІЙ ВІДБУДОВІ УКРАЇНИ	619
Полозова В.М., Горовенко Г.О. СУТНІСНА ХАРАКТЕРИСТИКА РИЗИКУ У ПІДПРИЄМНИЦЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ	621
Попова О.Л. ЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ ВПРОВАДЖЕННЯ ЕКОЛОГІЧНИХ ЗАХОДІВ УКРАЇНСЬКИМИ АГРАРІЯМИ	623
Свидрук І.І., Сидорчук О.Г. ДО ПИТАННЯ ВІДНОВЛЕННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ	625
Сидорченко Т.Ф. ЕКОНОМІЧНІ ПРОБЛЕМИ ПІДПРИЄМСТВ БУДІВЕЛЬНОЇ ГАЛУЗІ	627
Ткаченко Т.П. ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ВІЙНИ В УКРАЇНІ	629
Шашула Л.О. ДЕЯКІ ПРОБЛЕМИ АГРОХОЛДИНГІВ В УКРАЇНІ ТА СВІТІ	631

СЕКЦІЯ 8
«ЕКОНОМІЧНІ ПРОБЛЕМИ ЗОВНІШНЬОГО ОТОЧЕННЯ
ПІДПРИЄМСТВА»

ПРИЙОМИ І МЕТОДИ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКИМИ РИЗИКАМИ

Ризик є невід'ємною частиною будь-якої економіки. Існує безліч методів управління ризиками, що базується на результатах оцінки ризику, техніко-технологічному і економічному аналізі потенціалу та середовища функціонування діючого підприємства, а також на прогнозуванні нормативної бази господарювання, економіко-математичних методах, маркетингових та інших дослідженнях.

Управління ризиками, на думку В.Г. Лопатовського – це прийняття рішень у процесі управління підприємством з урахуванням ризиків, що впливають на його діяльність [1, с. 105].

З методологічної точки зору визначення «управління ризиками» є обмеженим, оскільки воно розуміється як «усунення» або «зменшення» ризику, «мінімізація його негативного впливу на результати» господарської діяльності» [2, с. 45].

Деякі автори зазначають [3], що управління ризиками є областю управління, яка зосереджена на аналізі та зменшенні ризику, використовуючи різні методи та техніки для запобігання ризику шляхом усунення ризику, усунення поточних факторів або виявлення факторів, які збільшують майбутній ризик.

О. Шепеленко наголошує, що під управлінням підприємницькими ризиками доцільно розуміти певний метод господарювання суб'єкта підприємницької діяльності у невизначених умовах діяльності, що характеризується здатністю суб'єкта запобігати, пом'якшувати та/або усунути випадкові ефекти та отримувати прибуток при здійсненні підприємницької діяльності [4].

На думку І.В. Причепа управління ризиками пов'язане з вибором і впровадженням набору методів, прийомів та інструментів для ідентифікації, аналізу та оцінки ризиків з відповідною розробкою набору дій і заходів для узгодження діяльності з загрозами та можливостями, виявленими для компанії [5].

Ризик є фундаментальним елементом ринкової економіки. Ризики суттєво впливають на фінансові результати господарської діяльності підприємства, тому необхідно створити відповідні механізми управління.

Основні методи управління ризиками при прийнятті управлінських рішень: уникнути ризику, тобто уникати дії, пов'язаної з ризиком; збереження ризику – залишення інвестора під ризиком (передбачається покриття можливих збитків за рахунок забезпечення інвестора); передача ризику – передача відповідальності за ризик страховій компанії; знизити рівень ризику – зменшити можливість збитків і зменшити очікуваний обсяг втрат.

Найпоширеніші прийоми зниження рівня підприємницького ризику: диверсифікація, отримати додаткову інформацію про ситуацію прийняття рішення; обмеження, обумовлені встановленням вартісних, збутових, кредитних лімітів; самострахування, шляхом створення резервів у натуральній та грошовій формі (страховий фонд); страхування, передача ризиків страховій компанії під встановлені внески.

Таким чином, у процесі побудови та прийняття управлінських рішень в невизначеності та ризику, підприємці стикаються з необхідністю виконувати аналіз існуючі ризики, а також здійснення заходів, пов'язаних із запобіганням, підтримкою, передачею ризиків або зниженням їх рівнів.

Практично, доцільним є комплексний підхід до застосування різних методів та прийомів управління ризиками до діяльності підприємств, що максимізує ефективність їх реального виконання, мінімізує фактичні витрати на їх функціонування, виконання завдань, особливо щодо управління ризиками.

Розвиток науки управління ризиками широко розглядається з точки зору ризиків фінансових інституцій у контексті стабільної економічної ситуації. Необхідність розгляду ризиків виробничих підприємств у невизначених політичних, економічних та соціальних умовах зумовлює необхідність коригування існуючих принципів управління ризиками та подальшого обґрунтування ефективності методів аналізу ризиків.

Все вищевикладене дозволяє зробити висновок про те, що механізм управління ризиками підприємства у сучасних умовах господарювання є прийняття ризикованих ситуацій, обґрунтовуючи прийняті рішення. Це вимагає практичного впровадження ефективної системи управління ризиками всередині підприємства.

Список використаних джерел

1. Лопатовський В. Г. Оцінка необхідності використання процесу управління ризиками на підприємстві. *Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки*. 2018. № 6. Т. 1. С. 105–108.

2. Лук'янова В. В. Економічний ризик : навч. посіб. Київ : Академвидав, 2007. 462 с.

3. Сарана Л.А., Білан О.В., Бітюк І.М. Управління ризиками підприємства в сучасних умовах господарювання. URL: http://psae-jrnl.nau.in.ua/journal/2_82_2021_ukr/17.pdf

4. Шепеленко О. Управління підприємницькими ризиками суб'єкта господарювання. *Економічні науки: Вісник ДонНУЕТ*. 2011. № 4(52). С.189–199.

5. Причепя І. В. Управління ризиками як складова успіху підприємницької діяльності за сучасних умов. URL: <https://ir.lib.vntu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/27552/6961.pdf?sequence=3&isAllowed=y>